

12.5.2008

706 §

LAUSUNTO TIEHALLINNOLLE MELUNTORJUNNAN TOIMINTA-SUUNNITELMALUONNOKSESTA

Khs 2008-581

Esityslistan asia Ryj/1

Kaupunginhallitus päätti lähettää Tiehallinnolle meluntorjunnan toimintasuunnitelmaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Vuorovaikutteisen suunnittelun näkökulmasta on hyvä, että Helsingin kaupungille on varattu mahdollisuus antaa lausuntonsa vielä kesken-eräisestä Tiehallinnolle meluntorjunnan toimintasuunnitelmaluonnoksesta. Kaupunginhallitus toivoo, että jäljempänä esitetyt seikat otetaan huomioon lopullista meluntorjuntasuunnitelmaa laadittaessa.

Kaupunginhallitus katsoo, että meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnos sisältää joitakin epätarkkuuksia, siitä puuttuu joitain tärkeitä meluntorjuntakohteita ja kohdekohtaisista arvioista puuttuu arvio suunniteltujen toimenpiteiden vaikutuksista. Toimintasuunnitelmaluonnoksessa ei ole myöskään esitetty meluntorjuntatoimenpiteiden kustannuksia.

Valitut kohteet

Tiehallinnon laatima luonnos meluntorjunnan toimintasuunnitelmaksi vuosille 2008 – 2012 sisältää pääosan tärkeimmistä Helsingin alueen maanteiden meluntorjuntakohteista. Siitä puuttuu kuitenkin joitain tärkeitä meluntorjuntakohteita.

Meluntorjuntakohteiden luettelosta puuttuvat mm. Kehä I:n länsiosan esteet Reimarlan kohdalla sekä Vihdintien tiesuunnitelman mukaiset meluesteet. Maantiestä 120 (Vihdintie) on laadittu tiesuunnitelma, johon sisältyy meluesteitä Helsingin kaupungin alueella. Kohteista U27 ja U40, jotka sijaitsevat Hämeenlinnanväylän varrella Haagan kohdalla, puuttuvat Keskuspuiston puoleiset meluesteet kokonaan.

Kohdeluettelossa on muutama vanhan meluesteen korotus (Kehä III, Ala-Tikkurila, Kehä I ja Kurkimäki). Monessa muussakin kohteessa on tarvetta parantaa ja korottaa vanhoja meluesteitä. Helsingin ensimmäiset meluesteet on rakennettu jo 1970-luvun lopulla. Tämän jälkeen liikennemäärät ovat moninkertaistuneet pääväylillä ja vanhat meluesteet ovat jääneet mitoitukseltaan liian mataliksi.

Taulukossa 3 (sivu 15) esitetyssä kohdeluettelossa on sarake, jossa kuvataan kohteen suunnittelutilanne. Tässä sarakkeessa on virheitä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/halke/>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

12.5.2008

Kaikki Kehä I:n ja Itäväylän kohteille esitetyt toimenpiteet perustuvat tiesuunnitelman ajantasaistamisselvitykseen, joka on tehty vuonna 2004. Tuusulanväylän meluste Torpparinmäessä perustuu tiesuunnitelmaan. Lahden- ja Porvoonväylän melusteet Jakomäessä ja Heikinlaaksossa perustuvat Lahdenväylän ja Porvoonväylän kehittämisselvitykseen vuodelta 2001.

Kaupunginhallitus toteaa, että Vuosaaren satamakeskuksen aloittassa vuoden 2008 lopussa toimintansa tulee Helsingin raskasliikenne oleellisesti muuttumaan meluselvityksen tekoajasta 2007. Kaupunginhallitus katsoo, että kyseinen liikenteen muutos tulisi huomioida Tiehallinnon melutorjunnan toimintasuunnitelmassa 2008-2012.

Kaupunginhallitus katsoo, että toimintasuunnitelmassa tulisi olla liitteenä kartat, joista selviävät kaikki ne alueet, joissa yli 65 Db:n melutasolle altistuu vähintään 20 asukasta tai joilla on meluherkkiä toimintoja kuten koulu, päiväkotit tai hoitolaitos.

Ehdotetut toimenpiteet

Liikennemelua tulee ensisijaisesti vähentää melulähteessä. Toissijaisesti tulee melua pyrkiä vaimentamaan ja sen leviämistä estämään mahdollisimman lähellä melulähdettä.

Melun leviämistä voidaan rajoittaa ja melulle altistuvia voidaan suojata teknisin ratkaisuin, mm. meluaidat ja -vallit, mutta myös liikenneväylien linjauksella, toimintojen oikealla sijoittelulla tai jo rakennettujen liikenneväylien läheisyyteen suunniteltujen asuinalueiden kaavoituksella, liikenneohjauksella ja rajoituksilla.

Kaupunginhallitus katsoo, että liikenneväylien meluaitojen ja -vallien rakentamisen lisäksi liikenneväylien nopeuden laskeminen, vähämeluisten tiepintojen kehittäminen ja niiden käytön lisääminen pääväylillä ovat ensisijaisia toimia ympäristömelun torjumiseksi tiealueilla. Kaupunginhallitus toteaa, että liikenteen määrän ja nopeuksien rajoittamisella on mahdollisuus vähentää meluhaittojen lisäksi myös haitallisten pakokaasujen ja pölyn määrää.

Pääväylien nopeusrajoitusten alentaminen melutorjunnan keinona on esitetty toimintasuunnitelmassa hieman epäselvästi. Kaupunginhallitus katsoo, että nopeusrajoituksia tulee voida alentaa myös muulloin kuin tienparantamisen yhteydessä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/halke/>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

12.5.2008

Meluvallien rakentamisessa tulisi ottaa huomioon maisemalliset vaikutukset ja ympäristökysymykset. Kaupunginhallitus toteaa, että pilaantuneiden maiden ja erilaisten muiden jätteiden, kuten käytettyjen renkaiden, hyötykäytöllä meluvallissa voitaisiin säästää niiden rakentamisen kustannuksia.

Kaupunginhallitus toteaa, että sääilmiöiden suurten ääri vaihtelujen myötä sortuma- ym. vaaratilanteet ovat lisääntyneet maamassojen siirtelyissä ja uudelleen pengerryksissä. Sortumalla voi olla vaikutusta alueen liikenteelle, lähiasumuksille sekä virkistyskäytön turvallisuudelle. Tämän johdosta maamassojen tukemiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Sortumavaara on tiedostettava myös rakennustöiden aikana.

Toimintasuunnitelmassa on esitetty meluaitojen mittoina vajaasta sadasta metristä aina reiluun tuhanteen metriin. Kaupunginhallitus toteaa, että pelastustehtävissä pelastuslaitoksen tai pelastettavien on päästävä kulkemaan meluidan toisella puolelle. Tämän johdosta meluaitoihin tulee tehdä noin 250 metrin välein kulkukelpoinen aukko.

Meluesteitä rakennettaessa tulee lisäksi huomioida arvokkaiden pohjavesialueiden esiintymät ja ympäristösuojelliset näkökohdat. Kaupunginhallitus katsoo, että rakennettavien meluvallien alueelle tulee tehdä maaperän suojaamisen toimenpiteet mahdollisen liikenneonnettomuuden aiheuttaman öljyonnettomuuden haittojen ehkäisemiseksi.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa on esitetty yhtenä melun torjuntakeinona olemassa olevien asuinrakennusten julkisivujen äänieristävyyksien parantamista. Keino on kannatettava, mutta kyseisen toimenpiteen rahoituksen järjestäminen lienee kuitenkin vaikeaa.

Toimintasuunnitelmasta puuttuu toistaiseksi kokonaan arvio suunnittelujen toimenpiteiden vaikutuksista. Vaikutusten arviointi laaditaan myöhemmin, kun kohdekohtaiset toimenpiteet ovat kommenttien pohjalta valmiit.

Kaupunginhallitus katsoo, että toimintasuunnitelmalla ei siinä esitettyjen toimenpiteiden toteutumisesta huolimatta saavuteta meluntorjunnan kokonaistarpeen ja määrien suhteen suuria altistumisten alenemisiä mm. tieliikennemelulle altistuvien määrän edelleen kasvaessa. Saavutettavat hyödyt ovat lähinnä kohdekohtaisia. Tästä huolimatta kaupunginhallitus pitää Tiehallinnon Meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2008 – 2012 laatimista tärkeänä toimenpiteenä melusta aiheutuvien haittojen torjumisessa ja ennaltaehkäisemisessä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/halke/>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

12.5.2008

Toimenpiteiden tehokkuutta alueilla onkin vielä mahdotonta arvioida, koska suunnitelmasta ei selviä, missä määrin suunnitellut toimenpiteet vähentäisivät melulle altistuvien määrää.

Kaupunginhallitus katsoo, että kaikille toimintasuunnitelmassa esitetyille toimenpiteille tulisi kuitenkin tehdä toteutussuunnitelma ja varata rahoitus, sillä muuten ne jäävät helposti vain maininnan tasolle. Mahdollisista käytännön toimenpiteistä on tarpeen keskustella Tiehallinnon Uudenmaan piirin ja Helsingin kaupungin kesken erikseen.

Kustannukset

Valtioneuvoston asetuksen (801/2004) mukaan toimintasuunnitelman tulee sisältää tiedot suunnitelman rahoituksesta.

Toimintasuunnitelman luonnoksesta puuttuvat vielä meluntorjuntatoimenpiteiden kustannusarviot ja rahoitussuunnitelmat. Lopullisessa suunnitelmassa tulisi esittää kustannusarviot kohteittain siten, että kohteita ja esitettyjä toimenpidevaihtoehtoja voidaan verrata niiden kustannustehokkuuden perusteella. Toimintasuunnitelmassa tulisi myös esittää tieto siitä, mihin kustannusarvio perustuu. Mikäli kohteen kustannusjako Tiehallinnon ja kunnan välillä on jo sovittu, tulisi myös kustannusjako esittää suunnitelmassa. Lisäksi rahoitussuunnitelmat tulisi esittää kohdennettuina eri vuosille.

Uudenmaan tiepiirin rahoitus meluntorjunnan toteuttamiseksi on viime vuosina ollut hyvin vähäistä. Melusteitä on yleensä rakennettu vain muun tienparannuksen yhteydessä. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Uudenmaan tiepiiri sisällyttää meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa esitetyt meluntorjuntakohteet toiminta- ja taloussuunnitelmaansa ja varaa riittävän rahoituksen toimenpiteiden toteuttamiseksi toimintasuunnitelman mukaisesti vuoteen 2012 mennessä. Helsingin kaupunki on varautunut investointiohjelmissaan omalta osaltaan hankkeiden toteuttamiseen toimintasuunnitelman mukaisessa aikataulussa.

Vuoropuhelu ja tiedottaminen

Tiehallinnon toimintasuunnitelmaa on valmisteltu yhtäaikaisesti mm. Helsingin kaupungin toimintasuunnitelman kanssa. Helsingin kaupungin lopullinen meluntorjunnan toimintasuunnitelma laaditaan 18.7.2008 mennessä. Kaupunginhallitus katsoo, että Helsingin kaupungin yleiset toimintalinjat sekä kaupunkisuunnittelun ja liikennesuunnittelun toimintalinjat samoin kuin Helsingin toimintasuunnitelmassa esitetyt melualtistusta vähentävät ja hiljaisia alueita koskevat toimenpiteet tulee huomioida myös Tiehallinnon toimintasuunnitelmassa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/halke/>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

12.5.2008

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että myös Tiehallinnon meluntorjunnan toimintasuunnitelmaluonnoksen lopullisista arvioista pyydetään lausuntoja ja kuullaan sidosryhmiä. Kaupunginhallitus katsookin, että eri meluntorjuntatoimenpiteiden valinta ja toteutussuunnitelmat Helsingin alueella tulee tehdä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa. Esimerkiksi uusien meluestemallien kehittäminen sekä melusteiden ja meluvallien ulkonäkö ja kaupunkikuvaan sopivuus tulisi tarkistaa yhteistyössä Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että Tiehallinnon toimintasuunnitelmaan sisältyvien suunnitelmaluonnosten yksityiskohdat tulee tarkistaa tarkemman suunnittelun yhteydessä (esimerkiksi suunnitelmaluonnoksessa U11 Lahdenväylän itäpuolen melusuojaus tulisi ulottaa Suurmet-säntietien asti).

Kirje Tiehallinnolle ja pöytäkirjanote sosiaalilautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle, kaupunkisuunnittelulautakunnalle, ympäristölautakunnalle, terveyslautakunnalle, kiinteistölautakunnalle, rakennuslautakunnalle, joukkoliikennelautakunnalle, Helsingin Satamalle ja liikuntalautakunnalle.

Lisätiedot:

Saarinen Erja, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin 310 36102

LIITTEET

Liite 1 [Päätöksen perustelut](#)

Liite 2 Liitteet 2 - 13

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/halke/>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566